

Briefrapport

aan: Mevrouw Laurenburg
van: SAB
ons kenmerk: ZAND/ZON/130446
datum: 6 december 2013
betreft: quick scan flora en fauna Dorp 50, Polsbroek.

AANLEIDING EN METHODE

In Polsbroek (gemeente Lopik, provincie Utrecht) is op het perceel Dorp 50 de sloop van enkele opstallen beoogd. Voordat deze ruimtelijke ingreep mag plaatsvinden, dient eerst een onderzoek te worden uitgevoerd in het kader van de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet 1998 en eventueel andere geldende natuurregeling. Voorliggend onderzoek betreft een quick scan flora en fauna.

De quick scan flora en fauna is gebaseerd op een biotoopinschatting door een ecooloog van SAB door middel van een eenmalig veldbezoek op 6 december 2013. Bij het opstellen van de quick scan flora en fauna is verder gebruik gemaakt van de meest recente verspreidingsgegevens (zie literatuurlijst) van soorten. Op basis van deze methode zijn uitspraken gedaan over de mogelijke aanwezigheid van beschermde planten en dieren in het plangebied. Het veldbezoek heeft nadrukkelijk niet de status van een volledige veldinventarisatie; zowel tijdstip (deels buiten het groeiseizoen van planten en deels buiten het actieve seizoen van diverse diergroepen) als het eenmalige karakter zijn hiervoor niet toereikend. Deze quick scan is uitgevoerd op basis van de momenteel geldende uitwerking en interpretatie van beleid en wetgeving.

Globale ligging plangebied

Gebiedsbeschrijving en beoogde ingrepen

Polsbroek ligt ten noorden van Schoonhoven, ten westen van Lopik, ten zuiden van Hoenkoop en ten oosten van Vlist. De directe omgeving van Polsbroek wordt gekenmerkt door een veenweidelandschap met agrarische percelen en lintbebouwing. Het plangebied aan Dorp ligt in het westen van Polsbroek. Door de karakteristieke lintbebouwing grenst de achterzijde (zuidoostzijde) van het plangebied direct aan het buitengebied. Het plangebied wordt in noorden begrenst door de doorgaande weg Dorp en in het noordoosten en zuidwesten begrenst door bebouwing. In de huidige situatie bestaat het plangebied uit een woning, een verhard erf, agrarische gronden en elf opstallen/schuren. Op deze locatie is sloop van de opstallen beoogd.

GEBIEDSBESCHERMING

Bij gebiedsbescherming is er onderscheid gemaakt tussen de Natuurbeschermingswet 1998 en de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). In de Natuurbeschermingswet 1998 worden Natura 2000-gebieden en beschermde Natuurmonumenten beschermd. De EHS is niet opgenomen in de natuurwetgeving, maar dient bij de planologische afweging te worden meegenomen.

Het plangebied te Polsbroek ligt niet in of nabij een gebied dat is aangewezen in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998. Het dichtstbijzijnde beschermde gebied betreft het Natura 2000 "Uiterwaarden Lek" en ligt op ruim 4.900 meter afstand van het plangebied. Gezien de grote afstand tussen het beschermde gebied en de tussenliggende elementen (woningbouw en wegen), zijn er geen negatieve effecten te verwachten op het Natura 2000-gebied.

Het plangebied ligt bovendien niet in de EHS. Het dichtstbijzijnde gebied aangewezen als EHS ligt op ongeveer 4.000 meter afstand van het plangebied. Aangezien de beoogde plannen betrekking hebben op een relatief klein gebied en tussen het plangebied en de EHS bebouwing en wegen aanwezig zijn, zijn geen negatieve effecten te verwachten op de EHS.

SOORTENBESCHERMING

Soortenbescherming is altijd van toepassing. In Nederland is de bescherming van soorten opgenomen in de Flora- en faunawet. De Flora- en faunawet is gericht op het duurzaam in stand houden van soorten in hun natuurlijk leefgebied. Als een ruimtelijke ingreep rechtstreeks kan leiden tot verstoring of vernietiging van bepaalde beschermde soorten of hun leefgebied, kan het project in strijd zijn met de Flora- en faunawet. Voor het beoordelen van de doorwerking van het aspect soortenbescherming moet worden nagegaan of het plangebied beschermde soorten (zowel planten als dieren) herbergt. De mogelijke negatieve effecten van de ingreep op betreffende soorten moeten worden beschreven.

algemene soorten

De meeste van de mogelijk in het plangebied voorkomende soorten zoals Bruine kikker, Gewone pad, Egel, (spits)muizen, Konijn en Mol zijn beschermd volgens het lichte beschermingsregime van de Flora- en faunawet. Voor deze soorten geldt dat aantasting van vaste rust- en verblijfplaatsen op basis van een vrijstelling mogelijk is, zonder dat er sprake is van procedurele consequenties.

strikt beschermde soorten

Een aantal van de mogelijk voorkomende soorten is meer strikt beschermd. Voor deze soorten moet bij aantasting van vaste rust- en verblijfplaatsen een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet worden aangevraagd. Hieronder wordt een beschrijving gegeven per soortgroep van het (mogelijk) voorkomen van deze strikt beschermde soorten.

vaatplanten

In het plangebied zijn geen natuurlijke groeiplaatsen voor planten aanwezig. Het erf is grotendeels verhard en wordt intensief gebruikt. Tussen het grind op het erf is een grote hoeveelheid muurpeper waargenomen. Op de onverharde delen staan plantensoorten kenmerkend voor een voedselrijk en verstoord ecosysteem. Tijdens het veldbezoek zijn op deze locaties soorten waargenomen als Gewone Brandnetel, Perzikkruid, Straatgras en Engels raaigras. Natuurlijke groeiplaatsen van strikt beschermde soorten gezien de aanwezige biotopen niet aanwezig. Aangeplante specimen van beschermde soorten (bijvoorbeeld in tuinen) zijn niet beschermd. Met de plannen zijn negatieve effecten op vaatplanten uitgesloten.

vleermuizen

Volgens verspreidingsgegevens uit de 'Atlas van de Nederlandse Vleermuizen' (Limpens, 1997) en volgens waarneming.nl en telmee.nl komen in de omgeving van het plangebied verschillende vleermuissoorten voor. Vleermuizen zijn strikt beschermd volgens tabel 3 van de Flora- en faunawet en bijlage IV van de Habitatrichtlijn. Vleermuizen verblijven in bomen en/of gebouwen.

Binnen het plangebied zijn een woning en meerdere schuren aanwezig. Het woonhuis bezit een pannendak en de goten en dakrand zijn afgetimmerd met hout. Met de plannen is men voornemens enkel de schuren te amoveren. Negatieve effecten van de plannen op de mogelijk aanwezige rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen in de woning worden niet verwacht.

De schuren zijn grondig geïnspecteerd en gecontroleerd op de aanwezigheid van kierende betimmering, scheuren, open stootvoegen en kierende dakpannen (inclusief dakbeschot). Achter deze elementen kunnen vleermuizen mogelijk een verblijfplaats hebben. Er is bij meerdere opstallen gevelbetimmering aangetroffen. Echter is deze betimmering niet geschikt voor vleermuizen. De kieren zijn veelal te smal. Enkele kieren welke mogelijk wel geschikt zijn, bevinden zich bij schuren zonder spouw of geven direct toegang tot de onderzijde van de dakplaten (dakbeschot ontbreekt) van de schuur. Door de afwezigheid van geschikte spouwmuren, kieren, scheuren en het ontbreken van dakbeschot worden vleermuizen niet

in de bebouwing verwacht. Onderstaande afbeeldingen geven een impressie van de opstallen ter plaatse ten tijde van het veldbezoek.

Impressie van enkele opstallen in het plangebied (SAB, 2013)

In het plangebied zijn geen bomen aanwezig. Negatieve effecten op de vaste rust- en verblijfplaatsen van boombewonende soorten zijn derhalve niet van toepassing. Lijnelementen en daarmee belangrijke vliegroutes van vleermuizen zijn ook niet aanwezig in het plangebied. Nader onderzoek naar vleermuizen is niet noodzakelijk.

vogels

Tijdens de veldverkenning zijn Merel, Kauw en Huismus waargenomen. Alle vogels en hun actief gebruikte nesten zijn strikt beschermd. Actieve nesten van vogels mogen niet worden aangetast of verstoord. Voor de meeste vogels kan worden volstaan met ontzien van nesten in het broedseizoen (globaal van half maart tot half juli). Nestlocaties van enkele vogelsoorten zoals roofvogels, uilen en Huismus zijn buiten het broedseizoen ook jaarrond beschermd, zogenoemde jaarrond beschermde vogelsoorten.

Rondom en in de te slopen opstallen zijn op meerdere plaatsen sporen (nesten, ontlasting, veren) aangetroffen van de Boerenzwaluw. Deze soort heeft (mogelijk recent) in het plangebied gebroed. De boerenzwaluw staat aangemeld als gevoelig op de Nederlandse rode lijst. De soort is echter niet beschermd in het kader van de Flora en faunawet. Boerenzwaluwen zijn tijdens het veldbezoek niet in het plangebied waargenomen. Gezien het tijdstip van het jaar is dit te verwachten, omdat deze soort in

september en oktober wegtrekt naar Afrika en in april weer terugkeert in Nederland. Indien het slopen van de opstallen tijdens het broedseizoen gaat plaatsvinden, kunnen mogelijk nesten van boerenzwaluwen worden aangetast. Om die reden dienen de werkzaamheden buiten het broedseizoen (half maart tot half juli) plaats te vinden.

De Huismus is ook in het plangebied waargenomen. Huismussen zijn in grote getalen (10-15) individuen vastgesteld in de heesters nabij de oprit tussen de percelen van Dorp nummer 50 en 52. Gezien de woningen beiden een pannendak bezitten en de mussen vanuit de heesters naar de daken (en vice versa) vlogen, is het zeer aannemelijk dat de Huismus onder de dakpannen van de woningen broeden. De Huismus is een jaarrond beschermde vogelsoort. De nestplaatsen en het leefgebied zijn daarmee ook buiten het broedseizoen beschermd.

Met de sloop van de schuren worden het primair leefgebied aan de voorzijde van het perceel en de verblijfplaatsen onder de dakpannen niet aangetast. Negatieve effecten van de plannen op deze soort worden derhalve niet verwacht.

Sporen, nesten en holtes van overige jaarrond beschermde vogelsoorten zijn niet aangetroffen in het plangebied. Gezien de afwezigheid van bomen met holten en horsten zijn deze niet aanwezig. Wanneer de bebouwing buiten het broedseizoen wordt gesloopt zijn negatieve effecten van de plannen op jaarrond beschermde soorten niet te verwachten.

overige soortgroepen

Strikt beschermde soorten uit overige soortgroepen (grondgebonden zoogdieren, reptielen, amfibieën, vissen, insecten en ongewervelden) zijn niet aangetroffen in het plangebied. Gezien de afwezigheid van voor reptielen geschikte structuurrijke / ruige / zonnige elementen, voldoende geschikte voedselbomen voor de Eekhoorn, directe verbinding met bestaande bosgebieden en de afwezigheid van watervoerende elementen (amfibieën en vissen) worden deze strikt beschermde soorten ook niet verwacht in het plangebied. Verder staat het plangebied niet in verbinding met leefgebieden van strikt beschermde reptielen en zoogdieren. Het is daardoor onwaarschijnlijk dat de plannen leiden tot aantasting van leefgebieden van strikt beschermde grondgebonden zoogdieren, reptielen, amfibieën, vissen, insecten en ongewervelden.

ZORGPLICHT

De zorgplicht is altijd van toepassing, op basis waarvan door iedereen voldoende zorg in acht moet worden genomen voor de in het wild levende dieren en hun leefomgeving. Dit kan bijvoorbeeld door buiten kwetsbare periodes (het voortplantings- en winterslaapseizoen) te starten met werkzaamheden en het gefaseerd werken om dieren de kans te geven om te vluchten. Verder kunnen vogels broeden binnen en in de omgeving van het plangebied. Werkzaamheden die een verstorend effect op broedende vogels veroorzaken mogen niet uitgevoerd worden.

CONCLUSIE

Gebiedsbescherming in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 en de Ecologische Hoofdstructuur is gezien de relatief kleine ingreep, de tussenliggende bebouwing en afstand niet van toepassing. De plannen leiden niet tot aantasting van instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebiede of kernkwaliteiten van de EHS.

Uit de quick scan is naar voren gekomen dat het onwaarschijnlijk is dat met de plannen sprake is van aantasting van vaste rust- en verblijfplaatsen of belangrijk leefgebied van strikt beschermde soorten. Nader onderzoek of een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet is voor de plannen niet noodzakelijk.

LITERATUURLIJST

Broekhuizen, S., Hoekstra, B., van Laar, V., Smeenk, C., Thissen, J.B.M. 1992. Atlas van de Nederlandse zoogdieren, uitgeverij KNNV, Utrecht.

Limpens, H., Mostert, K., Bongers, W. 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen, uitgeverij KNNV, Utrecht.

Wansink, D. 2012. Verspreidingsatlas van de zoogdieren in de provincie Utrecht. Werkatlas januari 2012. Zoogdierverseniging, Nijmegen.

Websites:

- www.floron.nl
- www.hetInvloket.nl
- www.provincie-utrecht.nl
- www.ravon.nl
- www.rijksoverheid.nl
- www.sovon.nl
- www.telmee.nl
- www.vleermuis.net
- www.vogelbescherming.nl
- www.waarneming.nl
- www.zoogdieratlas.nl
- www.zoogdierverseniging.nl